سیاست

سخنگوی دولت:

ایران دیپلماسی را به جنگ ترجیح می‌دهد

سخنگوی دولت گفت: تلاش کل حاکمیت بر دور کردن خطر جنگ از ایران و مقابله با طرح‌هایی است که به ظاهر می‌خواهند ایران را توسعه دهند، اما در باطن ایران را ضعیف و تجزیه‌شده می‌خواهند. فاطمه مهاجرانی در نشست خبری هفتگی با بیان اینکه بیش از چهل روز از حوادث تلخ دی ماه گذشته است، اظهار کرد: زخم‌های جامعه همچنان تازه است. در حالی که سوگواری‌هایی انجام و مراسمی از سوی دولت در استان‌ها برگزار شد و خانواده‌ها هم مراسمی را برگزار کرده‌اند اما این زخم همچنان در دل افراد وجود دارد و زخمی زنده و کاری است. وی افزود: بررسی عوامل در دستور کار قرار دارد و باور داریم که دولت هم مسوولیت‌پذیر و هم پاسخگوست. با تکیه بر عقلانیت و اعتماد جمعی و پذیرش خطاها و ناکارآمدی‌ها و غفلت‌ها از این بحران هم عبور می‌کنیم. می‌دانیم که رویافروشان و بیگانگان برای ایران کاری نخواهند کرد، این دو گروه دو تیغه قیچی هستند که ایران را ضعیف و پاره‌پاره و زخمی می‌خواهند. مهاجرانی تاکید کرد: تلاش دولت و کل حاکمیت بر دور کردن خطر جنگ از ایران است و نیز مقابله با طرح‌هایی که به ظاهر می‌خواهند ایران را توسعه دهند، اما در باطن ایران را ضعیف و تجزیه‌شده می‌خواهند و تلاش ما این است که فضا را به سمت آرامش سوق دهیم. سخنگوی دولت با بیان اینکه عصبانیت و شرایط پرالتهاب جامعه و نیز تهدیدات در حداعلای خارجی همگی را به توجه ویژه به شرایط فعلی می‌رساند، تصریح کرد: مسیر تعالی از سمت گفت‌وگو عبور می‌کند و باید پس از فرونشست عصبانیت در فضای آرام به گفت‌وگو بنشینیم. مهاجرانی با اشاره به فضای برخی دانشگاه‌ها پس از آغاز ترم جدید، اظهار کرد: دانشجو عنصر فعال و جوانی است و حق اعتراض دارد. دانشجو زخم بر دل دارد که می‌تواند از آن عصبانی باشد اما همه باید خط قرمزهای مقدسات و پرچم را رعایت کنیم و در عین عصبانیت از آن عبور نکنیم. وی یادآور شد: همه ما باید هوشیار باشیم و می‌دانیم دانشجویان هم هوشیار هستند، عصبانیت‌ها را درک می‌کنیم ولی باید به سمت گفت‌وگوی موثر حرکت کنیم. باور داریم نه علم باید تعطیل شود و نه شنیدن صدای معترضان. در مسیر عقلانیت هر دور امی‌توان پیش برد. سخنگوی دولت همچنین اعلام کرد: دولت برای شنیدن صدای دانشجویان و حضور در جمع آنان آماده است و این توان و سعه صدر را دارد که با روی گشاده در جمع دانشجویان حاضر شود و بشنود و پاسخ دهد. مهاجرانی با بیان اینکه در شرایط فعلی وظیفه نهاد دانشگاه شنیدن صدای دانشجویان و دعوت آنان به گفت‌وگو است، تصریح کرد: هرچند بیشتر کلاس‌های دانشگاه در حال برگزاری است، اما قلیلی از کلاس‌ها به دلیل حضور نیافتن دانشجویان برگزار نمی‌شود که این موضوع را به هیچ عنوان رد نمی‌کنیم. وی با اشاره به فرارسیدن روز مهندس، یادآور شد: ایران نشان داده در زمانی که مغول حمله می‌کند می‌شود با عقلانیت مسیر خردمندی را دنبال کرد. مغول امروز رژیم صهیونیستی است. از دل حمله مغول و در کنار همه خشونت‌ها رصدخانه مراغه را ایرانیان در همان ایام برپا کردند. سخنگوی دولت با بیان اینکه امروز به‌شدت سعی می‌کنیم در جامعه با عقلانیت پیش رویم، یادآور شد: در عین حال احساسات را هم درک می‌کنیم. تلاش دولت برای کاهش مشکلات معیشتی مردم در آستانه سال نو و ایام ماه رمضان در همین مسیر پیش می‌رود و در عین حال که همگی در روزهای سال نو داغدار هستیم اما می‌دانیم زندگی همیشه در جریان است و از دل غم شکوفه می‌زند. مهاجرانی در پاسخ به پرسشی درباره روند مذاکرات ایران و امریکا، تصریح کرد: رفتار ما متناسب با برنامه‌های اساسی است که داشته‌ایم. هم در حوزه دیپلماسی فعال هستیم و هم حتماً ایران دیپلماسی را به جنگ ترجیح می‌دهد ولی جنگ و دیپلماسی دو راهبرد برای حفظ عزت و منافع ملی است. وی یادآور شد: در عین حال که بازدارندگی قاطع در دستور کار نیروهای نظامی ما قرار دارد و آمادگی لازم وجود دارد و رزمایش‌هایی که انجام شد، موید این موضوع بود، مسیر دیپلماسی به‌شدت دنبال می‌شود. هوشیارانه رصد می‌کنیم و به نتایج دیپلماسی پایبند هستیم. سخنگوی دولت با بیان اینکه به‌طور طبیعی از همه ابزارهای بازدارندگی برای جلوگیری از هرگونه اشتباه محاسباتی استفاده خواهیم کرد، گفت: جمع‌بندی این است که برای هر دو شرایط آماده هستیم. مهاجرانی در پاسخ به پرسشی درباره روند اقدامات کمیته حقیقت‌یاب حوادث دی ماه، اظهار کرد: ستادی ذیل نظر آقای عارف تشکیل شده که در واقع امتداد همان ستاد بازسازی پیشین است، با این تفاوت که این بار ماموریت و ابعاد گسترده‌تری پیدا کرده است. این ستاد تاکنون سه جلسه رسمی برگزار کرده و چند کمیته تخصصی در آن فعال هستند. وی ادامه داد: از جمله کمیته فرهنگی که مسوولیت آن برعهده وزارت فرهنگ است. رییس جمهوری حکم ویژه‌ای هم برای علی ربیعی صادر کرده که فعالیت خود را دنبال می‌کند. کمیته حقوقی با محوریت معاون حقوقی رییس جمهوری و وزیر دادگستری موضوعاتی از جمله پیگیری مسائل حقوقی، آزادی زندانیان، انعکاس حقوقی وقایع در مجامع بین‌المللی و سایر اقدامات مرتبط را دنبال می‌کند. کمیته پیگیری هم شکل گرفته که اقدامات خود را دنبال می‌کند. سخنگوی دولت افزود: کمیته‌ای هم ذیل وزارت علوم با دستور رییس جمهوری تشکیل شده که با همین مجموعه در حال فعالیت است. این کمیته دارای هفت زیرمجموعه تخصصی است و به بررسی علل و عوامل بروز حوادث می‌پردازد که گزارش‌های تکمیلی آن نیز متعاقباً اطلاع‌رسانی خواهد شد. مهاجرانی در پاسخ به پرسشی درباره حضور جامعه‌شناسان در این کمیته، اظهار کرد: ترکیب اسامی به‌صورت رسمی از سوی وزارت علوم اعلام خواهد شد. تاکنون هفت دانشگاه به‌طور ویژه در این زمینه مسوولیت پذیرفته‌اند و دانشگاه‌های استانی نیز با هماهنگی استانداران در حال همکاری و پیگیری موضوع هستند.

کاهش اتکا به نفت جدی‌تر می‌شود؟

مالیات، جورکش بودجه

هر سال با نزدیک‌شدن به فصل تدوین و بررسی لایحه بودجه، بحث «اصلاحات ساختاری» دوباره به یکی از کلیدواژه‌های پرتکرار در ادبیات سیاست‌گذاری اقتصادی ایران تبدیل می‌شود. مفهومی که دست‌کم در دو دهه گذشته، تقریباً در همه دولت‌ها مطرح شده، در برنامه‌های توسعه انعکاس یافته و در سخنان مسوولان به عنوان یک ضرورت انکارناپذیر شناخته شده است. با این حال، واقعیت این است که اصلاحات بنیادین در ساختار بودجه‌نویسی کشور همواره یا به تعویق افتاده یا به شکل ناقص و مقطعی اجرا شده است؛ به گونه‌ای که مسائل اصلی همچنان پابرجا مانده‌اند و هر سال با شدتی بیشتر خود را نشان می‌دهند.

یکی از مهم‌ترین دلایل این تعویق مزمن، محدودیت‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی است. اصلاح ساختار بودجه به معنای بازنگری در شیوه تخصیص منابع، حذف یا هدفمندسازی برخی هزینه‌ها، اصلاح نظام یارانه‌ای، شفاف‌سازی ردیف‌های متعدد و در بسیاری موارد کاهش وابستگی به درآمدهای ناپایدار است. هر یک از این اقدامات می‌تواند تبعات کوتاه‌مدت و هزینه‌های سیاسی به همراه داشته باشد. در نتیجه، دولت‌ها اغلب ترجیح داده‌اند به جای ورود به اصلاحات عمیق و پرهزینه، از راهکارهای موقتی برای پوشش کسری‌ها و عبور از سال مالی استفاده کنند. وابستگی تاریخی بودجه ایران به درآمدهای نفتی، یکی دیگر از ریشه‌های اصلی این چالش است. طی دهه‌های گذشته، نفت نه‌تنها منبع اصلی تأمین منابع عمومی دولت بوده، بلکه نقش «ضامن نهایی» برای جبران کسری‌ها را ایفا کرده است. در سال‌هایی که قیمت نفت بالا بوده، فشار اصلاحات کاهش یافته و در دوره‌های افت درآمد نفتی نیز به‌جای اصلاحات ساختاری، اغلب از ابزارهایی مانند استقراض، انتشار اوراق یا استفاده از منابع بانک مرکزی برای جبران شکاف بودجه‌ای بهره گرفته شده است. این چرخه باعث شده وابستگی به منابع نوسانی تداوم یابد و انگیزه کافی برای ایجاد پایه‌های درآمدی پایدار شکل نگیرد.

در این میان، نظام مالیاتی که در بسیاری از اقتصادهای دنیا ستون اصلی تأمین مالی دولت محسوب می‌شود، در ایران همواره با چالش‌هایی نظیر پایه‌های محدود، فرار مالیاتی، معافیت‌های گسترده و ضعف در شناسایی فعالیت‌های غیرشفاف مواجه بوده است. هرچند در سال‌های اخیر گام‌هایی برای گسترش پایه‌های مالیاتی و هوشمندسازی نظام اخذ مالیات برداشته شده، اما سهم مالیات در تأمین پایدار هزینه‌های دولت همچنان با ظرفیت‌های بالقوه اقتصاد فاصله دارد. از سوی دیگر، در شرایط رکودی یا تورمی، فشار مالیاتی نیز می‌تواند تبعات اجتماعی و تولیدی به همراه داشته باشد و همین موضوع دامنه مانور سیاست‌گذار را محدود می‌کند.

شرایط اقتصادی فعلی نیز بر پیچیدگی این وضعیت افزوده است. تورم بالا، رشد اقتصادی شکننده، کاهش قدرت خرید خانوارها و فشار بر بنگاه‌های تولیدی، همگی باعث شده‌اند هرگونه تصمیم در حوزه درآمدها و هزینه‌های بودجه حساس‌تر از گذشته باشد. افزایش مالیات بدون توجه به توان پرداخت فعالان اقتصادی می‌تواند به کاهش سرمایه‌گذاری و تعمیق رکود منجر شود، در حالی که تداوم کسری‌های مزمن و تأمین آن از مسیرهای ناپایدار نیز به افزایش پایه پولی و تشدید تورم دامن می‌زند. این دوگانه دشوار، سیاست‌گذار را در موقعیتی قرار داده که هر انتخابی هزینه‌های خاص خود را دارد. افزون بر این، ساختار هزینه‌ای بودجه نیز با چالش‌های جدی روبروست. سهم بالای هزینه‌های جاری، به‌ویژه پرداخت حقوق و دستمزد و یارانه‌ها، انعطاف‌پذیری بودجه را کاهش داده است. در چنین ساختاری، فضای چندانی برای افزایش مخارج عمرانی یا سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی باقی نمی‌ماند؛ موضوعی که در بلندمدت بر رشد اقتصادی و بهره‌وری اثر منفی می‌گذارد. اصلاح این ترکیب هزینه‌ای، نیازمند بازنگری در سیاست‌های استخدامی، نظام پرداخت‌ها و سازوکار حمایت‌های اجتماعی است؛ اقداماتی که اجرای آنها نیازمند اجماع و برنامه‌ریزی دقیق است.

جدیدترین اطلاعات ارایه شده از سوی رییس سازمان مالیاتی نشان می‌دهد که در سالی که گذشت اخذ مالیات با دشواری‌های فراوانی همراه بوده اما مسیرهای جدید نیز با دقت دنبال شده‌اند. سیدمحمدهادی سبحانیان، رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور عصر روز دوشنبه ۴ اسفند در نشست خبری با اصحاب رسانه در رابطه با عملکرد این سازمان در سال ۱۴۰۴ اظهار داشت: سال گذشته به نسبت سال‌های قبل، سال متفاوت و سختی را پشت سر گذاشتیم. ما با توجه به شرایط سعی کردیم به تکالیف قانونی خود با توان حداکثری عمل کنیم و در حوزه مودیان، اصناف و مشاغل خرد کار را دنبال کنیم و به نظر می‌رسد تدابیر اتخاذ شده پاسخگو بود و توانستیم امسال را با همکاری کامل اصناف پشت سر بگذاریم. وی عنوان کرد: از باب مالیات ستانی در بازارها و اصناف شاهد هیچ اعتراضی نبودیم. سعی ما این بوده است که حداقل میزان چانه‌زنی در مالیاتی ستانی از طریق مالیات ستانی مبتنی بر داده، داشته باشیم و رویکرد بازاری‌ها نسبت به مالیات ستانی اثرگذار بوده چرا که همکاران ما جلسات فشرده با اتحادیه، اصناف و بازاریان داشتند و معتقد بودیم با گفت‌وگو و مفاهمه می‌توان امور مالیاتی ستانی را بهتر پیش برد و با کمترین تنش و آسیب این امر را دنبال کردیم. رییس سازمان امور مالیاتی کشور تصریح کرد: علی‌رغم شرایط خاص کشور، وصول مطالبات به جهت همراهی با فعالان اقتصادی، مشاغل خرد و اصناف با آرامش انجام خواهد شد. آنچه برای ما بسیار اهمیت داشت بحث هوشمندسازی نظام مالیاتی بود که در این سال‌های اخیر آن را دنبال کردیم و نتایج آن محقق شده است. سبحانیان بیان کرد: گزارشات ما با توجه به دستاوردهای حاصل شده، خروجی همین هوشمندسازی بوده است. این به معنای رضایت صددرصدی نیست اما در مقایسه با گذشته تغییر محسوس داشته. هدف اول ما تأمین بودجه است و هدف مهم‌تر برای شخص بنده رفع تبعیض و ارتقای عدالت مالیاتی است.

وی افزود: ما در نظام سنتی مالیات ستانی با پنج چالش اعم از عدم حسابرسی با کیفیت و استاندارد به دلیل عدم تناسب میان حجم پرونده‌های مالیاتی و مامورین مالیاتی، عدم پیش‌بینی‌پذیری اقتصادی به دلیل نقش پررنگ عامل انسانی و برخورد سلیقه‌ای، تمرکز بر شناسایی و برخورد پسینی با فرار مالیاتی به دلیل خلأهای نظام مالیاتی سنتی و کاغذی، سهولت تبانی میان ماموران مالیاتی و مالیات‌پردازان به واسطه نقش پررنگ عامل انسانی و در نهایت عدم حسابرسی با کیفیت به دلیل پیچیدگی و ابهامات موجود در قانون و تنوع کسب و کارها در فضای اقتصادی مواجه بودیم. رییس سازمان امور مالیاتی کشور گفت: در نظام مالیاتی جدید داده نقش محوری ایفا می‌کند. در این نظام، ما خودمان یک اظهارنامه پیش فرض تهیه می‌کنیم و مودی را با یک کاغذ سفید رها نمی‌کنیم. در اصل براساس اظهارنامه خودفرد، کارنامه عملکرد او دیده می‌شود و به دلیل اینکه براساس اطلاعات ابرازی خود فرد بوده، در بسیاری از موارد اظهارنامه پیش فرض مورد تایید مودی قرار می‌گیرد و اگر مودی، اظهارنامه را تأیید نکند، از طریق حسابرسی سیستمی مالیات را جمع‌بندی می‌کنیم و در صورت انحراف زیاد و با اهمیت، بررسی ممیزی صورت خواهد گرفت. سبحانیان در تشریح سیر تحولات قوانین مالیاتی اضافه کرد: قانون مالیات‌های مستقیم در سال ۹۴ اصلاح شد و پس از آن تصویب قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه‌های مودیان را داشتیم. وی خاطرنشان کرد: امسال فاکتورهای پوز به عنوان فاکتور الکترونیک تا سال ۱۴۰۵ تمدید شد قرار بود تا ۱۴۰۴ قلمداد شود که به سال بعد هم موکول شد. معاون وزیر اقتصاد با بیان اینکه قرار شده با مصوبه سران قوا فراخوان‌های مالیات بر ارزش افزوده با منطق جدید صادر شود، افزود: استقرار سامانه‌های فروشگاهی دستاوردهای شگرفی داشت که بهبود جدی در فضایی کسب‌وکار و افزایش عادلانه درآمدهای مالیاتی بخشی از آن و به نفع مردم است، چراکه دولت از منابع تورم‌زا کسب درآمد نمی‌کند.

وی خاطرنشان کرد: یکی از شاخص‌های ما برای اجرایی شدن این قانون تعداد مودیان استفاده‌کننده از صورت‌حساب الکترونیک است که امسال ۱.۵ میلیارد صورت‌حساب الکترونیک صادر شده است. رییس کل سازمان امور مالیاتی مقابله با حساب‌ها و صورت حساب‌های جعلی را یکی از اهداف هوشمندسازی نظام مالیاتی برشمرد و با بیان اینکه وحید مظلومین از حساب‌های جعلی فاقد اطلاعات هویتی استفاده می‌کرد، گفت: در سال ۱۳۹۷ وحید مظلومین ۱۷۰ هزار تراکنش مالی در قالب ۲۱۹ فقره حسابرسی شخصی افراد ایجاد کرد که گردش مالی آن بالغ بر ۱۴ هزار میلیارد تومان بود که در آن زمان رقم بزرگی به حساب می‌آمد.

وی از وحید بهزادی به عنوان فرد دیگری نام برد که مجموع گردش حساب بانکی او بالغ بر ۳۲۰۰ میلیارد تومان بود که ۳۰ حساب بانکی متعلق به همسر متهم با گردش ۸۰۰ میلیارد تومانی بود. سبحانیان با بیان اینکه امسال فعالان اقتصادی و اصناف همکاری خوبی با سازمان مالیاتی داشتند، افزود: برگزاری جلسات مشترک با فعالان اقتصادی و مردم به ایجاد مفاهمه برای توسعه نظام مالیاتی کمک کرد به‌طوری که باوجود شرایط خاص کشور در سال جاری، اهداف مالیاتی بودجه محقق شد. رییس کل سازمان امور مالیاتی، هوشمندسازی نظام مالیاتی در سه سال اخیر را منجر به برکات و دستاوردهایی دانست و گفت: در هوشمندسازی نظام مالیاتی، اطلاعات به صورت سیستمی در سامانه مودیان بررسی می‌شود. اظهارنامه پیش فرض به تایید مودی می‌رسد که تایید می‌شود. اگر تایید نشود توسط ممیز بررسی می‌شود و در صورتی که انحرافی وجود داشته باشد حسابرسی صورت می‌گیرد.

باتوجه به این مجموعه چالش‌ها، اهمیت اصلاح ساختار بودجه بیش از هر زمان دیگری نمایان است. بودجه صرفاً یک جدول ارقام نیست، بلکه نقشه راه اقتصاد در یک سال آینده است و کیفیت تدوین آن می‌تواند بر ثبات قیمتی، سرمایه‌گذاری، عدالت توزیعی و اعتماد عمومی اثرگذار باشد. تعویق مداوم اصلاحات، هزینه‌های انباشته‌ای ایجاد کرده که امروز به شکل کسری‌های مزمن، بدهی‌های فزاینده و فشار تورمی خود را نشان می‌دهد. از این منظر، رسیدگی جدی و نظام‌مند به چالش‌های بودجه‌نویسی، نه یک انتخاب، بلکه ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای حرکت به‌سمت ثبات اقتصادی است. بدون ایجاد درآمدهای پایدار، کنترل هزینه‌های غیرضرور و افزایش شفافیت، هر سال بودجه به میدان تکرار همان دور باطل تبدیل خواهد شد؛ دوری که خروج از آن مستلزم تصمیم‌های دشوار اما راهبردی است.

رییس جمهور:

هیچ سخنی گویاتر از رفتار ما در عمل به آیات قرآن نیست

رییس جمهور با انتقاد از برخی مواجهه‌های صرفاً ظاهری با قرآن کریم گفت: اگر قرآن را به عنوان منشور هدایت بپذیریم، باید آموزه‌های آن را در تصمیم‌سازی، سیاست‌گذاری و اجرای امور جاری کشور جاری سازیم؛ در غیر این صورت، فاصله میان این متن مقدس و زیست واقعی جامعه روزبه‌روز افزایش خواهد یافت.

مسعود پزشکیان صبح روز سه‌شنبه ۵ اسفند ۱۴۰۴، در شصت و هشتمین جلسه شورای توسعه فرهنگ قرآنی با قدردانی از تلاش‌ها و اهتمام این شورا و دستگاه‌های اجرایی و حاکمیتی در مسیر توسعه و ترویج فرهنگ قرآن و عترت، با رویکردی آسیب‌شناسانه به چرایی ضعف انس و فهم عمومی از قرآن کریم در جامعه پرداخت. رییس جمهور با تأکید بر اینکه گویاترین کلام در عمل و قرآن، رفتار و عمل انسان است، تصریح کرد: هیچ سخنی رساتر از رفتار ما نیست و اگر جامعه در فهم و پذیرش معارف قرآنی با چالش مواجه است، باید نخست در عملکرد خود بازنگری کنیم؛ چراکه عمل نکردن به آیات الهی، بزرگ‌ترین مانع تأثیرگذاری قرآن در حیات فردی و اجتماعی است. پزشکیان با انتقاد از برخی مواجهه‌های صرفاً ظاهری با قرآن کریم گفت: قرآن کتاب نصیحت صرف نیست، بلکه دستور زندگی است. ما هنگام تلاوت، سکوت و احترام ظاهری نشان می‌دهیم، اما در میدان عمل و در مناسبات اداری، اقتصادی و اجتماعی، وقتی سخن از آیه و حدیث به میان می‌آید، آن را برنمی‌تابیم. این دوگانگی رفتاری، ریشه بسیاری از نارسایی‌های فرهنگی و اجتماعی است.

رییس جمهور افزود: اگر قرآن را به عنوان منشور هدایت بپذیریم، باید آموزه‌های آن را در تصمیم‌سازی، سیاست‌گذاری و اجرای امور جاری کشور جاری سازیم؛ در غیر این صورت، فاصله میان این متن مقدس و زیست واقعی جامعه روزبه‌روز افزایش خواهد یافت.

پزشکیان با اشاره به دستورات صریح قرآن درباره عدالت، رسیدگی به محرومان و حمایت از مستضعفان، خاطرنشان کرد: خداوند از مسوولان نسبت به بی‌تفاوتی در قبال مشکلات مردم نخواهد گذشت. چگونه می‌توان در جایگاه حاکمیت بود، مردم با دشواری‌های معیشتی و اجتماعی دست‌وپنجه نرم کنند و ما بی‌تفاوت باشیم و در عین حال ادعای مسلمانی هم داشته باشیم؟ آیات متعددی در قرآن کریم درباره رسیدگی به یتیمان، محرومان و اقشار آسیب‌پذیر وجود دارد که مخاطب نخست آن، صاحبان مسوولیت و قدرت هستند.

رییس جمهور تأکید کرد: یکی از شاخص‌های مسلمانی در قرآن، خوش‌خلقی، رفتار کریمانه و رعایت حقوق مردم است. دین با زور و تحمیل گسترش نمی‌یابد، بلکه با جاذبه اخلاقی و رفتار محبت‌آمیز در دل‌ها نفوذ می‌کند. بر همین اساس، دولت ترویج الگوهای رفتاری و تربیتی را از مدارس آغاز کرده است تا مفاهیم اخلاقی قرآن در نسل جدید نهادینه شود.

پزشکیان با اشاره به جایگاه رفیع صداقت در قرآن کریم اظهار داشت: دروغ و خلف وعده به‌شدت مورد نکوهش آیات الهی است؛ با این حال، گاه در تریبون‌های مختلف وعده‌هایی داده می‌شود که امکان تحقق آنها وجود ندارد و همین امر موجب دلسردی مردم می‌شود. نمی‌توان به مردم وعده غیرواقعی داد. امیدآفرینی ضروری است، اما امیدی که بر پایه صداقت و واقع‌گرایی بنا شده باشد.

رییس جمهور افزود: کسی که در جایگاه پیشتازی و مدیریت قرار دارد، باید صادق‌ترین فرد باشد؛ خداوند از ما درباره صداقت‌مان سوال خواهد کرد. باید از خود بپرسیم آیا با مردم راستگو بوده‌ایم؟ اگر رفتار ما منطبق با حقیقت و صداقت باشد، نه‌تنها رنجشی ایجاد نمی‌کند، بلکه اعتماد عمومی را تقویت خواهد کرد.

پزشکیان در ادامه ماه مبارک رمضان را فرصتی ارزشمند برای تزکیه نفس و بازنگری در عملکرد فردی و جمعی دانست و گفت: شب‌های قدر مجالی برای ارتقای معنوی و اصلاح مسیر است. اگر مسلمانان به آموزه‌های قرآن عمل کنند، جامعه دچار بحران‌های اخلاقی و اجتماعی نخواهد شد. اصلاح جامعه از اصلاح خویشتن آغاز می‌شود؛ اگر ما درست عمل کنیم، گرایش عمومی نیز به سمت ارزش‌های قرآنی تقویت خواهد شد. رییس جمهور تأکید کرد: هر یک از آیات قرآن اگر به‌درستی در عرصه عمل اجرا شود، می‌تواند کشور را به گلستان و محیطی سرشار از عدالت، پیشرفت و آرامش بدل سازد.

پزشکیان در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به حوادث اخیر و بروز رفتارهای خشونت‌آمیز همچون اهانت به مقدسات و تخریب مساجد و کتابخانه‌ها، این اقدامات را نشانه آشکار بی‌احترامی به باورهای دینی و فرهنگی مردم دانست و تصریح کرد: چنین رفتارهایی ماهیت واقعی عاملان آن را برای مردم آشکار ساخت.

رییس جمهور در عین حال، بر ضرورت توجه به ریشه‌های نارضایتی اجتماعی تأکید کرد و گفت: بخشی از اعتراضات، ناشی از گلایه مردم نسبت به عملکرد دستگاه‌ها، تبعیض‌ها و نوع خدمت‌رسانی است. اگر عدالت به‌درستی اجرا می‌شد، زمینه شکل‌گیری بسیاری از این نارضایتی‌ها فراهم نمی‌شد. امروز ما وظیفه داریم به جای تعمیق شکاف‌ها در مسیر ترمیم فاصله‌ها، بازسازی اعتماد عمومی و جذب دوباره اقشاری که گله‌مند هستند، گام برداریم. دو قطبی‌سازی جامعه، کشور را با چالش‌های جدی مواجه می‌کند. پزشکیان با تأکید بر اینکه قرآن مومنان را به برترین بودن در اخلاق، صداقت و کارآمدی فراخوانده است، گفت: خداوند ضعف، بی‌برنامگی و ناتوانی را از جامعه مومن نمی‌پذیرد. اگر مسلمانیم، باید در خلاقیت، صداقت، مهربانی و کارآمدی سرآمد باشیم.

رییس جمهور «پویش زندگی با آیه‌ها» را اقدامی ارزشمند و اثرگذار توصیف کرد و افزود: ارایه مفاهیم قرآنی به نوجوانان و جوانان باید با شیوه‌های نوین، جذاب و متناسب با اقتضائات نسل جدید انجام شود و از سوی دیگر تربیت قرآنی، نیازمند الگوهای عملی و صادقانه از سوی ما است.

پزشکیان با اشاره به تأکیدات مکرر قرآن بر کار جمعی، وحدت و انسجام، خاطرنشان کرد: وحدت مفهومی عمیق و فراتر از ظاهر است و باید در تمامی شؤون اجرایی کشور متجلی شود. امروز تمرکز اصلی دولت بر بهبود معیشت مردم است و تمامی تصمیمات و اقدامات در راستای تأمین و تضمین معیشت خانوارها اتخاذ می‌شود. ما برای ریاست یا امر و نهی بر مردم نیامده‌ایم، بلکه برای حل مشکلات آنان مسوولیت پذیرفته‌ایم و باور داریم با همدلی و همکاری ملی می‌توان بر فشارها و مشکلات غلبه کرد.

رییس جمهور با تأکید بر ظرفیت عظیم مساجد در ساماندهی امور اجتماعی گفت: نمی‌توان پذیرفت در محله‌ای مسجد فعال باشد اما فردی با گرسنگی یا مشکل معیشتی سر بر بالین بگذارد. مسجد در اندیشه اسلامی صرفاً محل عبادت فردی نیست، بلکه کانون همبستگی اجتماعی، رسیدگی به نیازمندان و تقویت سرمایه اجتماعی است. دولت در بهره‌گیری از این ظرفیت مردمی، حمایت و پشتیبانی لازم را به عمل خواهد آورد. پزشکیان خطاب به متولیان و فعالان عرصه ترویج فرهنگ قرآن تأکید کرد: قرآن برای اجرا و هدایت آمده است و تحقق این هدایت در گرو عمل به آن است. اقدامات انجام‌شده ارزشمند است، اما استمرار و تجلی عملی آموزه‌های قرآنی در رفتار مسوولان و مردم، شرط اصلی اثرگذاری آن خواهد بود. در این جلسه گزارشی از عملکرد شورای توسعه فرهنگ قرآنی و دیگر دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط در زمینه ترویج قرآن ارایه شد. این گزارش شامل روند رشد شاخص‌های قرآنی، گسترش فعالیت‌های آموزشی و ترویجی در داخل کشور و در سطح بین‌المللی، توسعه برنامه‌های حفظ و تدبر در قرآن، حمایت از موسسات مردمی و ارزیابی میزان مشارکت اقشار مختلف جامعه در برنامه‌های قرآنی بود.

اقتصاد کلان

انفجار تورم کالاهای وارداتی!

جواد هاشمی | تورم نقطه‌به‌نقطه و سالانه کالاهای وارداتی (در بخش ریالی) به ترتیب با ۱۶۷.۸ و ۱۴۷.۲ درصد، نشان‌دهنده تداوم فشار سنگین هزینه‌ای در بخش واردات است. در پاییز ۱۴۰۴ شاخص کل قیمت کالاهای وارداتی برمبنای داده‌های ریالی به عدد ۲۲۱۵.۵ رسید. این شاخص نسبت به فصل قبل ۹.۷ درصد افزایش نشان می‌دهد و در مقایسه با پاییز سال گذشته رشد ۱۶۷.۸ درصدی ثبت کرد. تورم سالانه نیز ۱۴۷.۲ درصد گزارش شد. در بخش دلاری، شاخص کل واردات در پاییز امسال به ۱۷۳.۸ رسید که در مقایسه با تابستان چهار درصد رشد دارد. نسبت به فصل مشابه سال گذشته نیز افزایش ۲۳.۸ درصدی ثبت شد تا تورم سالانه دلاری در چهار فصل منتهی به پاییز سال جاری، ۲۳.۱ درصد اعلام شود. همچنین تورم فصلی شاخص ریالی واردات در پاییز ۹.۷ درصد بود که گروه «آلات و دستگاه‌های اپتیک و...» با رشد ۱۷.۵ درصدی بیشترین افزایش را تجربه کرد. همچنین گروه «محصولات نباتی» با تورم منفی ۲.۳ درصد بیشترین کاهش فصلی را داشت. تورم فصلی شاخص دلاری واردات در همین بازه زمانی ۴ درصد است. طبق آمار در پاییز ۱۴۰۴، تورم نقطه‌به‌نقطه شاخص ریالی واردات به ۱۶۷.۸ درصد رسید. بیشترین رشد با ۱۹۱.۴ درصد مربوط به گروه «ماشین آلات و وسایل مکانیکی و...» بود و کمترین میزان افزایش نیز با ۱۲.۱ درصد به گروه «مروارید طبیعی و...» اختصاص داشت. در شاخص دلاری، تورم نقطه‌به‌نقطه واردات ۲۳.۸ درصد گزارش شد. میانگین چهار فصل منتهی به پاییز ۱۴۰۴ نشان می‌دهد تورم سالانه شاخص ریالی واردات ۱۴۷.۲ درصد بوده که گروه «ماشین آلات و وسایل مکانیکی و...» با رشد ۱۸۰ درصدی بیشترین تورم سالانه را تجربه کرده‌اند. گروه «مروارید طبیعی و...» نیز با ۱۱ درصد کمترین میزان تورم سالانه را داشت. تورم سالانه شاخص دلاری واردات در این فصل ۲۳.۱ درصد اعلام شد. میزان شاخص کل در پاییز ۱۴۰۴ به عدد ۳۲۴.۳ رسیده است. این شاخص نسبت به فصل تابستان (تورم فصلی) ۱.۲ درصد افزایش داشت و همچنین در مقایسه با پاییز سال گذشته (تورم نقطه‌به‌نقطه) رشد ۳۳.۷ درصدی را نشان می‌دهد. تورم سالانه نیز ۴۷.۶ درصد گزارش شده است. در بخش دلاری، شاخص کل به عدد ۱۰۵.۵ رسیده که نسبت به فصل قبل ۰.۲ درصد افزایش داشت، اما در مقایسه با تورم نقطه‌به‌نقطه ۲.۸ درصد و در مقایسه با تورم سالانه ۱.۱ درصد کاهش ثبت شد. در پاییز امسال، تورم فصلی شاخص ریالی ۱.۲ درصد بود که در میان گروه‌های کالایی، بیشترین افزایش فصلی با ۲۱.۴ درصد مربوط به گروه «چوب و اشیای چوبی و...» است. کمترین افزایش نیز با ۰.۳ درصد به گروه «وسایل نقلیه زمینی، هوایی و آبی و...» اختصاص دارد. همچنین گروه «مواد پلاستیکی و اشیای ساخته‌شده از این مواد و...» با ثبت تورم منفی ۲.۴ درصد، بیشترین کاهش فصلی را داشت. در شاخص دلاری، تورم فصلی معادل ۰.۲ درصد اعلام شد. تورم نقطه‌به‌نقطه شاخص ریالی در پاییز ۱۴۰۴ برابر با ۳۳.۷ درصد اعلام شد که در این میان، گروه «چوب و اشیای چوبی و...» با رشد ۷۷ درصدی بیشترین افزایش و گروه «اشیای هنری، کلکسیونی یا عتیقه» با تورم منفی ۰.۲ درصد بیشترین کاهش را داشت. در شاخص دلاری، تورم نقطه‌به‌نقطه با ثبت عدد منفی ۲.۸ درصد همراه بود.

اروپا به امریکا درباره نقض توافق تجاری هشدار داد

ارزیابی اتحادیه اروپا نشان داد که سیاست تعرفه‌ای جدید دونالد ترامپ، تعرفه برخی صادرات کالاهای این بلوک، از جمله پنیر و برخی محصولات کشاورزی را بیشتر از سطح مجاز در توافق تجاری آنها افزایش خواهد داد. پس از آنکه دیوان عالی امریکا، جمعه گذشته، استفاده ترامپ از قانون اختیارات اضطراری برای اعمال تعرفه‌های به‌اصطلاح متقابل در سراسر جهان را رد کرد، رییس جمهور امریکا بلافاصله یک تعرفه جهانی جدید ۱۰ درصدی را اعلام کرد و سپس آن را به ۱۵ درصد افزایش داد. «برند لانگه»، رییس کمیته تجارت اتحادیه اروپا، اظهار کرد: تعرفه جهانی جدید به تعرفه‌هایی که از قبل اعمال شده‌اند، اضافه خواهد شد و به این معنی است که برخی از کالاها بالاتر از سقف ۱۵ درصدی که اتحادیه اروپا و امریکا در توافق تجاری خود با آن موافقت کرده‌اند، خواهند بود. به گفته منابع آگاه از ارزیابی کمیسیون، طبق برنامه تعرفه جدید ترامپ، برخی از محصولات، از جمله کره، پلاستیک، منسوجات و مواد شیمیایی، مشمول تعرفه بالاتر از سقف ۱۵ درصدی خواهند بود. تعرفه‌های جهانی جدید می‌توانند تا ۱۵۰ روز پابرجا بمانند. توافق تجاری اتحادیه اروپا و امریکا که تابستان گذشته میان ترامپ و اورزولا فون در لاین، رییس کمیسیون اروپا، منعقد شد، نرخ تعرفه ۱۵ درصدی را برای اکثر صادرات کالاهای اتحادیه اروپا به امریکا اعمال کرد و در عین حال تعرفه‌های بسیاری از کالاهای امریکایی که وارد این بلوک می‌شوند را حذف کرد. امریکا همچنین به اعمال تعرفه ۵۰ درصدی بر واردات فولاد و آلومینیوم اروپا ادامه خواهد داد. این بلوک به امید جلوگیری از یک جنگ تجاری